

EDUSKUNNAN VASTAUS 70/2001 vp

Hallituksen esitys laeiksi ympäristönsuojelulain ja rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi ympäristönsuojelulain ja rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta (HE 76/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Ympäristövaliokunta on antanut asiasta mietinnön (YmVM 5/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 4 päivänä helmikuuta 2000 annetun ympäristönsuojelulain (86/2000) 17 §:n 2 momentti ja

muutetaan 22 §:n 2 momentti, 87 § ja 116 §:n 2 momentin 3 kohta, sekä
lisätään 20 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 108 a § seuraavasti:

20 §

Valtion viranomaiset

— — — — —
Suomen ympäristökeskus toimii otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2037/2000 mukaisena toimivaltaisena viranomaisena.

22 §

Valvontaviranomaiset

— — — — —
Työsuojeluviranomaiset, terveydensuojeluviranomaiset ja tuoteturvallisuuslaissa tarkoitetut

valvontaviranomaiset valvovat 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 108 a §:n 3 momentissa tarkoitetun valtioneuvoston asetuksen noudattamista siinä tarkemmin säädettyällä tavalla.

87 §

Aineita, valmisteita, tuotteita, laitteita ja koneita koskeva kiello- tai velvoittamispäätös

Jos 13 §:n 1 momentin 2 kohdan tai 15 §:n nojalla annettua valtioneuvoston asetusta on rikottu, ympäristöministeriö voi:

1) kieltää valmistajaa, maahantuoja tai muuta markkinoille luovuttajaa taikka laitteen huoltajaa tai aineen käsittelijää jatkamasta toimintaansa;

2) kieltää säännösten vastaisen aineen, valmisteiden, tuotteen, laitteen tai koneen käytön, valmistuksen, kaupan pitämisen, myynnin tai muun luovuttamisen;

3) velvoittaa rikkojan saattamaan aineen, valmisteiden, tuotteen, laitteen tai koneen säännösten mukaiseksi tai muutoin täyttämään velvollisuutensa;

4) velvoittaa rikkoja toimittamaan aine, valmiste, tuote, laite tai kone taikka osa siitä asianmukaisesti käsiteltäväksi jätteenä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu aine, valmiste, tuote, laite tai kone on luovutettu markkinoille, ministeriö voi velvoittaa asetuksen vastaisesti menetelleen poistamaan sen markkinoilta ja toimimaan 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Suomen ympäristökeskus päättää 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kiellosta tai velvoittamisesta, kun rikkomus koskee otsonikerrosta heikentävistä aineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta, 108 a §:n mukaista velvoitetta taikka 15 §:n nojalla otsonikerroksen suojaamiseksi annettua tai 108 a §:n nojalla annettua valtioneuvoston asetusta. Kiellon käyttöä säännösten vastaista yksittäistä laitetta tai huoltovelvollisuuden täyttämistä koskevan velvoitteen antaa kuitenkin 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu valvontaviranomainen.

108 a §

Otsonikerrosta heikentävien aineiden päästöjen ehkäisemistä koskevat erityiset säännökset

Otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen mukaisia kylmäaineita tai liuottimia sisältävien laitteiden tai niitä sisältävien sammutus- ja torjuntalaitteiden huoltotoimintaa suorittavalla, niissä käytettyjen aineiden käsittelijällä sekä jätehuoltoa suorittavalla tulee olla aineiden päästöjen ehkäisemisen kannalta riittävä pätevyys.

Huoltotoimintaa tai aineiden käsittelyä harjoittavan toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö, jonka tulee olla asianomaisen

toiminnanharjoittajan pääasiallisessa palveluksessa. Toiminnanharjoittajalla tulee olla lisäksi asianmukaisen huoltotyön edellyttämät laitteet ja välineet. Toiminnanharjoittajan on tehtävä valvontaa varten ilmoitus turvatekniikan keskukselle vastuuhenkilön pätevyydestä sekä toiminnan luonteesta ja työvälineistä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

1) edellä tarkoitetun vastuuhenkilön koulutukseen ja kokemukseen perustuvasta pätevyysvaatimuksesta sekä huoltoa tekevien työntekijöiden pätevyysvaatimuksesta;

2) 2 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä;

3) huoltotoiminnassa ja jätehuollossa tarvittavista laitteista ja välineistä;

4) tässä pykälässä tarkoitettujen laitteiden ja huoltotoiminnan valvonnasta.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös muita kuin otsonikerrosta heikentäviä fluorihilivetyjä sisältävien laitteiden huoltoon ja jätehuoltoon. Asetuksella voidaan lisäksi säätää fluorihilivedyn talteenottovelvoittees-

116 §

Rangaistussäännökset

Joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta

3) laiminlyö otsonikerrosta heikentävistä aineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen mukaisen velvollisuutensa taikka toimii 108 a §:n tai sen nojalla annetun asetuksen vastaisesti, tai

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *ympäristön-suojelulain rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 108 a §:n 1 ja 2 momentin mukaiset velvoitteet tulevat voimaan vuoden 2002 alusta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 48 luvun 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 112/2000, seuraavasti:

48 luku

Ympäristörikoksista

1 §

Ympäristön turmeleminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) saattaa, päästää tai jättää ympäristöön esi-
neen, ainetta, säteilyä tai muuta sellaista lain tai
sen nojalla annetun säännöksen taikka yleisen
tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vas-
taisesti taikka ilman laissa edellytettyä lupaa tai
lupaehtojen vastaisesti,

2) valmistaa, luovuttaa, kuljettaa, käyttää, kä-
sittelee tai säilyttää ainetta, valmistetta tai tuo-
tetta taikka käyttää laitetta ympäristönsuojelu-
lain (86/2000) nojalla annetun säännöksen vas-
taisesti tai otsonikerrosta heikentävistä aineista
annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston ase-
tuksen (EY) N:o 2037/2000 vastaisesti taikka jä-
telain (1072/1993) 60 §:n 1 momentissa maini-
tun säännöksen tai jätelain nojalla annetun sään-
nöksen tai yksittäistapausta koskevan määräyk-

sen tai kiellon vastaisesti taikka laiminlyö jäte-
lain mukaisen jätehuollon järjestämisvelvolli-
suutensa taikka

3) tuo maahan, vie maasta tai siirtää Suomen
alueen kautta jätettä jätelain tai sen nojalla anne-
tun säännöksen tai yksittäistapausta koskevan
määräyksen vastaisesti tai jätelain 45 §:n 1 mo-
mentissa mainitun jätteen siirtoasetuksen 26 ar-
tiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla taikka tuo
maahan tai vie maasta ainetta, valmistetta tai
tuotetta vastoin ympäristönsuojelulain nojalla
annettua asetusta tai vastoin 2 kohdassa mainit-
tua otsonikerrosta heikentävistä aineista annet-
tua asetusta

siten, että teko on omiaan aiheuttamaan ym-
päristön pilaantumista tai roskaantumista taikka
vaaraa terveydelle, on tuomittava *ympäristön
turmelemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään
kahdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001